

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

A kormány segélyakciója.

A pesti lapokban félhivatalos kommuniké jelent meg, amely azt újságolta, hogy a kormány *tizenkilenc és fél millió* koronát helyezett el a budapesti pénzintézeteknél. A kommuniké szerint a kormány az eddigi szokástól eltérően a kisebb pénzintézeteknek is juttatott az összegből.

Tudósítónk végigjárta az összes 1—2—3 és 4 millió alaptőkével rendelkező pénzintézeteket; de tudakozódott a kerületi takarékpénztáraknál is. Azt a hiteles felvilágosítást kapta, hogy *egyetlenegy ilyen pénzintézet sem kapott ebből az összegből egy fillért sem*. Nem kapott sem betét, sem kölcsön formájában. De meggyőződött arról, hogy tegnap este csakugyan kiutalták a tizenkilenc és fél milliót, a pénzt ki is adták s a nagy bankok föl is vették.

Ha a kisebb pénzintézetek a mai nap folyamán postán meg nem kapják, akkor nem is fogják

megkapni. Már pedig ez nem valószínű, mert úgy, amint a nagy bankok tegnap megkapták a pénzt, megkaphatták volna a kisebb pénzintézetek is ugyanakkor. Itt csak az a kérdés, hogy milyen pénzintézetet tart Wekerle kicsiny és milyent nagy pénzintézetnek. Lehet, hogy ő az Első Hazai Takarékpénztárt, vagy a Hitelbankot tartja kis pénzintézetnek.

Ha csakugyan ilyen optikai csalódásban leledzik a miniszterelnök, akkor a segélyakció valóban megindult. Lehet azonban, hogy az egész dolog Wekerle élcélő kedvének a folytatása. Jó vicc! Csakugyan jó! A nagy pénzintézetek megkapják a kormánysegélyt, de a kis pénzintézetek csak ígéretet kapnak.

Marad a régiben minden. A magyar pénzügyi nyomorúságos helyzete nem változik. A kisipar és kiskereskedelem várhatja tovább a jó istentől a segélyakciót.

Wekerlének pedig élcélő kedve van. Arra is van kilátás, hogy a

pénzügyi helyzete még súlyosabbá válik, mert a német birodalmi bank tegnap fölemelte egy százalékkal a kamatlábat s az angol bank is nekilendül, hogy nyomdokát kövesse. Wekerlének pedig csak a szegény nagy bankokon esik meg a szíve. A kis pénzintézetekkel és az ezekkel szoros relációban álló kis egzisztenciákkal vicceket csinál.

POLITIKAI HIREK.

A függetlenségi párt és a kiegyezés. A függetlenségi párt ma délutánra értekezletet hirdetett, melynek a kiegyezés dolgában való állásfoglalás lett volna a programja. Mivel azonban Kossuth Ferenc még mindig beteg s ezen a fontos konferencián ő akarja vezetni a tanácskozásokat, az értekezlet elmarad.

Vihar a képviselőházban.

A képviselőház ülése.

Tegnapról mára egyszerre megcsappant a Ház érdeklődése az indemnitási vita iránt. Mikor Justh Gyula megnyitotta az

Világhírű „BORSALINO“ KALAPOK FEKETÉNÉL.

Debreceni levelek.

Október hónap.

Igazságszerető embernek sokkalinkább kézügyre esik elevenekről kigyóbort nyuzni, mintsem szappanbuborékként felfujsz, foszlékony alkalmi nagyságokat dicsőíteni. Hej, pedig balga ifjúkoromban az én tollam is sok ilyen alkalmi nagyságért pocskolt tintát, papirost, cimbalomzengésű szépszót... Azután sürü egymásutánban jelentkeztek nálam is az ugynevezett „első őszhajszálak“. Az első csalódások után a csalódások máiglan meg nem rekedt sorozatai. Hahogy mégis van kedvem élni, mégis van kedvem dolgozni és hogy hitem, költészetem némelykor még ibolyákat is fakaszt, ezt az újraéledést az olyan igazférfiak barátságának és megismerésének is köszönhetem, mint a Debrecen városból immáron távozó Kerpely Kálmán barátom.

— Hát kicsoda ez a Kerpely Kálmán?... Szinte hallom az „*öm*“-getést. És mivel nemcsak a nagyságosok, tekintetek, nemzetesek, tisztelt címűek rendjéből akadhatnak uraságok és asszonyosságok, a kik csak nevét hallották, de Kerpelyt, a Kerpely érdemeit kevésbé ismerik, megkísérlem vázolni, hogy Debrecen és Hajdúvármegye amugy is sze-

gényes társadalma és közléte kit veszt a távozásban.

Mi a tudóst (közfelfogás szerint) leginkább bozontos haju, bozontos szakállu, pápaszemes, tömhetetlen császárkabátzsebes, külsejére keveset tartó, de a magatudományos körzetében gyengeviolaként érzékeny és hiu különösebb lénynek, *csodabogárnak* tartjuk. Esetlen, félszeg, szórakozott, a ki az élet emberét lenézi, legfeljebb az egyetemi, főiskolai tanszékek elnyeréséért, pályadíjak bezsebelése körül, államszegélyek *felkezelésére* kifejtett nem éppen olimpiai versenyeknél nyilvánít némi gyakorlati érzéket...

Nos hát, Kerpely Kálmán gazdasági akadémiai tanár is tudós, ha tudományos képességeit, alkotásait bírálgatják a hivattottak. Tudós és emellett olyan kifogástalan világi is, a kit a legzárkózottabb angolklubban *uriparolával* fogadnának... Mert Kerpely csak az előadó asztalnál tanár, csak az íróasztal mellett és *mütermében* — ez a szabadtermészet, az anyaföld maga! — tudós. Kint a társaságban az igazi urnak, igazi gavallérnak lekötélő példányképe. Sem haja, sem szakála nem bozontos. Iromba pápaszemmel sem tüntet. Császárkabátot sem visel, sőt mindig az újabb angol divat szerint öltözködik. Nyulánk természetéről hiányzik a félszegtudósok és tudátsok kétrét görbe-

sege és bár évtizedek óta tanároskodik, igazgatósokodik, ma sem riad vissza a könnyed tánctól, vidám muzsikától, szellemes tréfától, tréfalcozástól; sőt midőn elemében van, szellemes ötleteivel, természetesen nyílt kedélyével kacajra gerjeszti a feketébe öltözött gyászgyülekezeteket, magához bilincseli a legridegebb lelkű embereket is.

— Ugy-e, asszonykaim! Most már kegyeteket is érdekelni kezdi a Kálmán?

Nem is csodálom. Finom metszésű arccán lelkemélységéről, a mindig érdekes embernek tartalmasságáról beszélget hozzánk kifejezésteljes, élénk barna szempárja. Az ugyan igaz, hogy angolosan nyírott keskeny bajuszát nem igen irigylenék tőle, a sodrintott-pedrintett, fülígérő *füstfogójukra* kevély legöregebb huszárstrázsamesterek; hanem Kálmánnak még az angolbajusz is előnyére válik. Fiatalos a lelkemadta! Mint-hacsak néhányéve lépett volna a tanári előadó emelvényre. Asszonykaim! Hogy gondolják? A hajfürteit is leírjam? Megvallom, ez az, miről legkevesebbet mondhatok, mert a hajzatát állandóan milliméteres rövidre *gépelteti* Kálmán. Vagy azért, mert már erősen szürkülnek a hajdani barna fűrtök? Vagy, lehet, azért is, hogy ne mondhasák rá:

— Node nézzétek; hiszen *kopaszodik* már a Kálmán is.

Halottak napjára

kivilágításra színes mécs poharak kaphatók s megrendelhetők **Blattner Gyula** épület-üveges és képkeretező üzletében. Piac-u. 69. Fróner szaloda mellett.

ülést, éppen kilenc képviselő volt a tereben.

— Horvát beszédek lesznek ma, — magyarázta Hoitsy Pál, az előadó. Nem lehet rossz néven venni ezt az indolenciát.

Az nem változtat a dolgon, hogy az első horvát szónok, Popovics Dusan magyarul beszélt. Eppen úgy törte kerébe a szót, mintha csak — horvátul szólna.

Az interpellációs könyvbe Hodzsa Milán, Beniczky Ödön és Popp Cs. István a csernovai véres eset dolgában és Penics Bogdán két eszéki dologban jegyzett be interpellációt.

Az indemnitási javaslatnak Popovics Dusan volt az első szónoka. Nem viseltetik bizalommal a kormány iránt, tehát nem szavazza meg az indemnitást. Főleg Wekerle tegnapi beszédével foglalkozik s azt igyekszik bebizonyítani, hogy igenis, megilleti a horvát képviselőket a „delegátus” elnevezés. A fiúmei rezolúciót egészen a magáévá teszi. A horvátországi nemzeti párttal lehetetlennek tartja a fuziót. Tiszta választásokat kér Horvátországban. A mostani kormány a Khuen lapelkobzásait, önkénykedéseit megint föllevenítette. Egészen értéktelen szöpcéséklás után horvátul folytatja beszédét.

Az elnök: Arról értesültem, hogy a képviselő ur szerb nyelven beszél. Figyelmeztetem, hogy csak horvát nyelven van joga beszélni.

Vlad Aurél: Egy és ugyanaz a nyelv!
Az elnök: Csak hasonló, de nem azonos. Ezt a július 7-iki ülésen a képviselő ur is elismerte.

Popovics Dusan: Tovább beszél. (A horvátok nevetnek.)

Az elnök: Ne tessék nevetni, ez komoly dolog. Ha tovább szerbül beszél a képviselő ur, megvonom tőle a szót.

Popovics Dusan (magyarul): Már nem fogok szerbül beszélni.

Az elnök: Amiért eddig szerbül beszélt, rendreutasítom.

Nagy György: Visszaélés!

Popovics Dusan: Folytatja a horvát beszédét s újból kijelenti, hogy az indemnitást nem fogadja el.

Az elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után Lukács László, az oláhok vezére beszélt nagy érdeklődés mellett. Azt mondta: minket nagy eszme, a

hazaszeretet eszméje tart össze; Magyarország a mi hazánk és mi gyermekei vagyunk.

— Hát a Tribuna? Mért pénzelnek benneteket Romániából?

Ezután Bánffy, Széll és Andrássy politikáját, végül pedig a népiskolai törvényt kritizálta. A javaslatot nem fogadta el.

Utána a Ház áttért az interpellációkra. Legelőször Hodzsa Milán (tót) interpellált a csernovai lázadás ügyében. Alig mondott néhány szót, Szmracsányi György (néppárti) izgatottan ugrott fel: Maga idézte föl, a maguk bűne, gazemberek. Hazudik!

— Már állottam én is csendőrszurony előtt — kiáltotta vissza Hodzsa.

— Pofonokat még többet kapott — tette hozzá Hoffmann Ottó.

Ezután háromnegyed óra hosszat beszélt Hodzsa a közigazgatásról, míg nem Rakovszky elnök félbeszakította: Elég szomorú eset, ne beszéljen oly cinikusan felőle.

— Visszautasítom.

Erre iszonyatos láрма tört ki. A 48-as és a néppárti mező egyszerre fölzugott. A képviselők körülveték Hodzsát és az oláhokat. A rettenetes zajban csak egyes szavak hangzottak: Kik a gyilkosok? Te és a társaid! Ti vagytok a gyilkosok, disznók; oinkos gazemberek!

Már-már tettelegességre került a sor, mikor az elnök felfüggesztette az ülést. De a botrány a szünet alatt sem csöndesedett. A néppártiak hangosan kiállították: Hlinka és Hodzsa a gyilkosok.

— Tiltakozom — hajtogatta egyre Hodzsa, akinek Blaho egyre kontrázott.

— Te szemtelen, még te tiltakozol? Hányszor pofoztak már meg?

Az újra megnyitott ülésben ezután Hodzsa egyszerűen előterjesztette interpellációját. A vizsgálat megindítását, a közigazgatási hatóságok felfüggesztését követeli.

Nyomban megadta a választ Andrássy Gyula gróf. Beszéde alatt Kossuth kivételével jelen volt az egész kormány. Azzal kezdte, hogy már az a tény, hogy a templomfelszentelést csak Hlinkával akarták végzetni: lázadás, hiszen ezt az embert a bíróság kétszer ítélte már el izgatásért. A tüzet a csendőrszolgát vezényelte, nem sorjáztat adtak. Ezután elővette Hodzsa tót lapját és felolvasta belőle a következőket:

„Csak a románoknak vannak sikereik Magyarországon, mert ők nem sajnálják érte a vért. Mi nem áldozunk a politikai sikerekért vért, ezért nem boldogulunk.” Mi ez, ha nem egyenes felhívás a vérengzésre? (Gyilkosok, gazemberek, mézarszékre vezették a népet!) A vizsgálatot szigorúan vezeti, de Hodzsa követeléseit nem hajlandó teljesíteni. (Helyeslés.)

Ezután Beniczky Ödön (néppárti) interpellált. Kijelenti, hogy Hodzsák a vérengzés értelmi szerzői: a felbujtók. Politikai hasznot akarnak belőle húzni, Rózsahegyen és vidéken például már a magyarok élete is veszedelemben forog. Az igazságügyminisztert interpellálja.

Azonnal válaszolt Günther Antal igazságügyminiszter. Kijelenti, hogy az igazságügyminiszter büntetni fogja, a karhatalom pedig mindaddig a fenyegetett vidéken marad. Hodzsa lapja ellen 15 per van folyamatban. Sajnálja a vért, de azért az izgatók teletölesek.

Még Pop Csicsó István (oláh) és Penics Bogdán (horvát) interpelláltak, mire az ülés délután négy órakor véget ért. Holnap folytatják az indemnitá-vitát, Ugron indítványozni fogja az üléseknek 3 óráig való meghosszabbítását.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Gazdasági bizottsági ülés. A debreceni ref. egyház gazdasági bizottsága tegnap délután 4 órakor tartott ülést Vecsey Imre városi főjegyző elnöke alatt. Az ülésen elhatározták, hogy az egyháztanácsnak javasolni fogják több, Vecsey-Bruokner-féle telekre érkezett ajánlat elfogadását, ezután az ingyen iskoláztatási pénztár költségelirányzatát tárgyalták.

VIDÉK.

Meggyilkolt gazda. Keszthelyről jelentik, hogy Süle Károly bezerédi gazdát tegnapelőtt a szállójába vezető uton meggyilkolva találták. A szerencsétlen embernek a nyaka át volt vágva, mindkét szemét kiszúrták, füleit és orrát levagdalták. Az így megsebesített holttestet az ut szélére vitték és ott hagyták. A szerencsétlen embernél pénz nem volt s így azt hiszik,

Hölgyeim! Kegyeteket természetesen az is érdekli? . . . Megmondjam, mi érdeklí?

— Persze . . . Ugyan mondja már maga szerencsétlen tollu firkász, mondja! Nős ember ez az érdekes, kedves gavallér?

— Igenis, lelkeim.

Szolid, szép, házias, művelt urasszony, az eleven, kedves, csinos gyermekek, ugye, legdrágább kincsei minden küzdő férfinak? Kerpely Kálmán ezek a kincsek is megadattak. . . Ah! De ugyeszem észre kedves hölgyeim, hogy kegyeteket most már kezd nem érdekelni Kálmán; tehát inkább önkérem fordulok — Bánffy Dezső jellegzetes kifejezésével élve. — Urak! Urakok!

A mezőgazdasági tudomány művelői között már korábban kitűnt lovag Kerpely Kálmán ugye az elméleti, mint gyakorlati téren. Kora ifju még: már tanár. Van tízéve, több is, hogy a debreceni felsőbb gazdasági iskolához került, amelynek ezután rövidesen igazgatójává is előléptetett. . .

A debreceni gazdasági iskolára új korszakot jelent ez az előléptetés. Uraim, ha visszaemlékezünk, hogy mi volt ez az intézet tíz esztendővel ezelőtt? Nem dicsekedhetünk. Pangott az egész intézmény. Az intézethez kötött legjobb tanárok is kedvetlenül robotoltak a célszerűtlen helyen, szegényes viszonyok között. És a tanuló ifju-

ság? A mi büszkeségünk. A gazdaságok! . . . Noshát, fejelemzetlenségokról voltak városszerte rettegettek. És ma?

Aligvan tíz éve, hogy lovag Kerpely Kálmán, az akaraterős fiatal tanár, intézetünk élére lépett. Nézzük meg! Mindenki személyesen meggyőződhetik, hogy odakint a pallagi viruló parkban és gazdasági földeken egész új életre ébredt az eldurvult, elomposodott, félreismeret intézmény. A tanári lakások, ifjusági szállóhely, cselédség, majorsági- és kísérleti telepek tetszetős, cél-szerű épületeitől, virágzó mezőgazdasági élettől környezve: dusan berendezett palotásiskolája, akadémiája emelkedik a gazdálkodás tudományának, aholott is kiváló tanárok vezetésével a derék ifjuság minden tekintetben igazi főiskolai ifjusághoz méltó úde, erőteljes, hasznos diáki életet él, távol a városi zajtól, alacsony kísértésektől.

Kerpely Kálmán alapvető igazgatósága óta országos büszkeségünk a pallagi gazdasági iskola. Még a Pallagot környező Nagyerdőnk öreg tölgyfái is másként susognak azóta. Játsszabb, vidámabb a lombok hullámszája és hajladozván a gazdasági akadémia gyönyörű telepe felé: reménykednek a magányosságban vénült öreg tölgyfák, hogy valamikor még Kerpely Kálmánnak másik szép álma is megvalósul? Amidőn az öreg Nagyerdőben, a pallagi akadémiahoz vezető vasuti-

vonal mentén, tölgyfáktól koszorúzott uri lakások sorakoznak véges-végig . . . Egy a világon párját nem található egyetemi város, diákváros bent az erdőben.

Megszoktuk, beletörődünk, hogy szurtos kis Hamupipőke a mi gazdasági iskolánk, míg nem egyszer csak, mint tündérrájkisasszony pattant elénk; mert amikor kedves iskolájáról volt szó, fáradságot, lehetlenséget nem ósmert Kerpely. Se minisztertől, se várostól nem fogadott el ígéretést, hogy:

— Holnap; majd holnap uram . . .

Mindent ma végzett el, ami csak lehető volt és az akaraterős férfiú még ami keletiesen kényelmes, halogatásra könnyen hajló országunkban is jövőnkre kiható országos intézményeknek teremtette meg az alapját. Az ujonan szervezett gazdasági akadémiaikat értem. Amidőn a földműves Magyarországon lenézett „paraszttudomány”, a kenyérteremtő mezőgazdasátnak újabb főiskolái létesültek a magányosságával szomorítottan hivalkodó öreg óvári akadémia mellett. . . Ez eszmék megvalósításából oroszlanrészt illeti Kerpelyt, aki a Pallagon olyan dohánykísérleti állomást is létesített, melynek az országhatárán kívül sincsen párja. Mintahogy Kerpely a dohányról írott, idegen nyelvre is áttüzetett műveivel a tudós kutató nevét

Honi gyartmányu

cserép kályhák legnagyobb raktára. Takarítást és átrakást elvállalunk és azonnal eszközölünk

Bészler és Dávid
vaskereskedőknél

Debrecen,
Piac-u. 7.
(Vecsey ház.)

hogy a gyilkosság bosszu műve. A csendőrség erélyes nyomozást indított meg a tettesek után.

Tűz a dévai kórházban. Déváról táviratozzák: Ma délelőtt tíz órakor a dévai kórházban tűz támadt. Az egész nagy épületomb a nagy szélben veszélyben volt. A tűzoltóság minden erőfeszítése dacára egy különosztály pavillonja leégett. A betegeket kimentették. A tűz keletkezésének okát nem állapíthatták meg.

VÁRMEGYE.

Véletlenségből gyújtogatás. Balmazújvárosban tűz ütött ki a minap, Czollár Bálint tanyaépülete égett le. A kár 200 korona. Az épület nem volt biztosítva. A tűzvizsgálat alkalmával kiderült, hogy a tüzet a tulajdonos két fia okozta. Czollár ugyanis az idősebb, 13 éves fiát felküldte a padlásra valamért. A fiu alkalmasint félt, miért is magával hívta a 10 éves öccsét, a ki fent gyufát, majd gyertyát gyújtott. A félénk gyermek a gyertyát oly ügyetlenül tartotta, hogy a tűz belekapott a tetőbe.

Felgyújtott tanya. Bereczki Márton h.-bőszörményi lakos tanyáját tegnap felgyújtották. Bereczki szerencsére éppen kint volt a földjén s a tüzet hamar észrevette s cseléségével együtt eloltotta. A tűz csupán a tanyai épület tetőzetét pusztította el. A kár négyszáz korona. Az épület biztosítva volt. A gyújtogatókat a csendőrség nyomozza.

Baleset az országúton.

Szerencsétlenül járt kocsis.

Sötétben megbokrosodott lovak.

Súlyos szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka a Debrecenbe vivő országúton. Szegedi Imre 36 éves kocsis a szerencsétlenség áldozata. A nős, gyermekes ember a bal vállkulcs-csontját törte és most

is régen, becsületesen kiérdemelte a — *külföldön!* Mert bezzeg itt Debrecenben is vajjon kinek jutott valaha eszébe?

— Nini! Ez a Kerpely ur igazán érdemes, okos ember. Ezt az urat már valóban érdemes lesz (teszem például) a városi köztörvényhatósági bizottságba beválasztani! Amde hisz' Kerpely Kálmán sohase' volt kortes. Kerpely csak dolgozott, alkotott, hát vajjon „*mékónk*”-nek is juthatott volna eszünkbe? Hisz' mi csak sirját szoktuk koszorozni az érdemnek! Hisz' minálunk csak a ledérség primadonnái, hazug politikai életünk bikahangu böggőgémjei aratnak virágot, babért, elismerést! Azoknak az egész embereknek, akik ifju Magyarországnak alapját építgetik, se koszorut, se áldomást nem adunk, amíg köztünk fáradoznak; sőt a zajtalan munka emberének távozásakor sem csendül fülébe bucsuszónk... Ime itt van Kerpely Kálmán is. Néhány nap mulva végleg távozik városunkból. Az óvári gazdasági akadémia igazgatói székébe hívták el és nemhogy az érdemeket becsülni tudó urak, urakok, de még a híres kálmánista ércakas se oszikorog utána!... Bezzeg örjóngegnénk, ha valami *gyöngytyukhangu* kedves primadonna lett volna a Kálmán; így csak néhány ibolyaszál-tövis, melyet szívemből kitépvé, a távozó magvetőnek nyújthatok.

Ifjabb Móricz Pál.

súlyos betegen fekszik a lakásán.

Az eset késő éjszaka történt. Szegedi Imre, aki a Müller-féle szállító-cégnek az alkalmazottja, a gazdája megbízásából a vidékre szállított ládákat. Késő éjszakára járt az idő, mikor hazafelé indult.

Az egész napi, kora hajnaltól késő éjszakába nyúló munkában eltörődött ember a bakon elszunyókált. A szintén elfáradt lovak csendesen baktattak a koromsötétségbe borult országúton.

Már közel voltak a városhoz, mikor a lovak valamitől megijedtek és nagyot rántottak a kocsin. A nagy rántás következtében a szunyókáló kocsis elvesztette az egyensúlyt és oldalt a földre zuhant. A vállkulcs-csontját törte. A szerencsétlen nagynehezen feltápáskodott és kocsiját behozta a városba. Most a lakásán ápolják. A sérülése soká fog gyógyulni.

Sóvágó bandája.

Az egyik meghalt a börtönben.

A másik halálos beteg.

Az a rablóbanda, amely Sóvágó János vezérlete alatt Debrecen egész környékét rettegésben tartotta, nem kerülhette el méltó büntetését. Az esküdtbíróóság ítelt felettük s valamennyi üli, szenvedni már büntetését.

Amde a hosszú büntetést nem mind-egyik szenvedni át. Az egyik már bevégezte rabéletét. Siteri János az, a ki hat évi fegyházat kapott. Ügye még a kuriánál van s azért nem szállították el a fegyházba.

A debreceni fogházban beteg lett. Gyomorrákkal a rabkórházba került, ahol tegnap éjjel meghalt és ma délután lesz onnan a rabtemetés.

Sóvágó bandájának egy másik tagjáról, Szombati Jánosról pedig, akit már elvittek a szamosújvári fegyházba, az a hír érkezett, hogy halálos beteg s nem huzza sokáig.

De Sóvágóról is jött hír. A félszemű rablóvezér, aki az illavai fegyházban busul sok büne felett, már a másik szemére is alig lát s bizony úgy vélekednek, hogy Sóvágó Jánosra rövidesen örök sötétség borul. Elveszti a másik szemévilágát is.

VÁROSHÁZA.

Pályázat. A másodalgelyzői állásra a pályázat holnap délnél jár le. Már eddig 9 pályázó van, de lesz még több is, mert előreláthatólag 4—5 állás vár betöltésre.

Földárverések. A városi bérletek most kerülnek új árverés alá. Az eddigi árverések igen jól sikerültek. November 5-én kerül árverésre ismét egész sereg bérlet; bizonyára mind magasabb áron fog bérbe adódni.

Letartóztatott kereskedő.

Sikkasztás vádja miatt.

Ranunkel Ede elfogatása.

Sajnálatos esetről értesülünk. Debrecen város egyik volt, előkelő cégének beltagját, Ranunkel Edét Budapesten letartóztatta az államrendőrség. Az egykori dúsgazdag cég beltagja ellen a debreceni vizsgálóbíróóság adott ki nyomozó-levelet a múlt hónapban. Ez alapon történt a letartóztatás is.

Ismert dolog a Ranunkel-cég csődbe jutása. A cég elsőrangú volt a vidéken, a Piac-utcán a saját bérpalotájában székel. Senki sem hitte volna, hogy a cég a csőd szélén áll; a fizetéseképtelenség is nagy meglepetést keltett.

Mikor a cég csődbe jutott, megindult a bűnügyi vizsgálat is sikkasztás miatt a cég egyik beltagja, Ranunkel Ede ellen, aki eltűnt. A vizsgálóbíró nyomozó-levelet adott ki ellene, amelynek alapján tegnap Budapesten a detektívek felösmerték és letartóztatták. A teljesen le-tört embert ma Debrecenbe hozzák, hogy ha módjában van, védekezhessen s esetleg tisztázza magát a felmerült gyanúkkal szemben.

SZÍNHÁZ.

Falu rossza. Jelentős eseménynek tekintjük minden alkalommal a Falu rossza előadását, mert egyike az azon népszínműveknek, amely legközelebb férközik a magyar ember lelkéhez. Holnap este ujtják fel ezt a darabot. A személyzet nagy szerezettel készül az előadásra. A darab beállítása, rendezése teljesen új, e tekintetben a realizmus vezette a rendezőt, aki igazi hamisítatlan magyar életet és alakokat akar a színpadra vinni. A darab főszerepei, amint már jeleztük, a társulat legjobb tagjainak kezeiben vannak. Feledi-Gáspár Szakács Andor, Feledi Boris Szabó Irma, Bátki Teresi Zsigmond Anna, Finum Rózi Zilahyné, Göndör Sándor Horváth Kálmán, Feledi Lajos Ternyei Lajos, Gonosz Pista Békés Gyula.

Szép Galathea. Salome. Szombaton ismét színpadra kerül Wilde Oszkár csodálatos tragédiája: Salome, amely a premieren sikert aratott. A szereplők a régiek. Salome — Hahnel Aranka, Herodias — Szakács, Keresztelő szent János — Ternyei. A tragédia előtt a bájos muzsikájú Szép Galatheaát játsszák. A címszerepet ezuttal is Zilahyné játssza, míg a többi szerep Boda, Polgár és Zsigmond Anna kezében van.

Vasárnapi előadások. A vasárnapi előadások sorrendje annyiban változott, hogy délután a *Tavaszi operette* kerül színpadra; este pedig *Ripp Van Windkle*, a címszerepben Horváth Kálmánnal.

Uj színház.

Téli villamos színház megnyitása.

A szórakozási helyekben szegény Debrecen tegnap egy új, elegáns kis szórakozási

A Ganz-féle Villamossági R. Z. építészvezetősége (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási- és legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Telefon szám 568 **Világítótestek, csillárok és szerelvények dus raktára.** Telefon szám 568

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden osomag hához lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege árci állan-
dóan frissen kaphatók.

helyhez jutott. Elkészült és megnyílt az állandó villamos színház téli helyisége a Sas-utca 2. szám alatt.

Már az utca képét is megváltoztatta. A kényelmet, eleveenséget vitt bele s nagy ivlámpáinak s apró villamos izzó lámpáinak fénye pedig egészen nappali fénybe öltözteti Sas-utcat.

Az Uránus villamos színház téli helyisége igen izléses, tetszetős, berendezése modern, kényelmes. Az utcáról külön ut vezet a kényelmes, tágas és hosszú üveg folyosóra, ahol a közönség esőben, hidegben kényelmesen, fedél alatt várhatja be az előadások kezdetét. A tágas folyosóról vezetnek ajtók a színház belső helyiségébe, amely villamos lámpáktól világított, bordó függönyökkel díszített s plüss páholyokkal, kényelmes ülőhelyekkel berendezett helyiség.

Tegnap, a megnyitó előadást ingyen előadás előzte meg, amelyre természetesen a jelentkezők negyedrésze se tért be. De azután is minden előadásra megtelt a csinos kis színház s a közönség igaz élvezettel nézte a tiszta, szép képek gazdag sorozatát.

Az új villamos színházban Suchán Rezső és Winkler igazgatók minden este hatórától óránként tartanak előadást és minden műsor három estén lesz bemutatva, úgy, hogy minden negyedik este új műsort élvezhet a közönség.

A színházat tegnap a megnyitás előtt a hatóság küldöttei is megvizsgálták, rendben találták, sőt meg is dicsérték az igazgatókat, amiért költséget nem kímélve, ilyen csinos, kényelmes kis szórakozási helyet teremtettek Debrecenben.

Az utca öngyilkosjelöltje.

Mellbe lőtte magát.

Mert két év óta nem kap munkát.

Az öngyilkosság mindennapos dolog Debrecenben. A kor betegsége ez: az élehetlenség legkiáltóbb bizonyítéka. Ha mérlegeli az ember az okot, amiért a halált keresi ez a sok szerencsétlen, megfélemedett ember, többnyire azt találja, hogy a hit és bizalom rendült meg ezekben a boldogtalanokban, a halál önkénteseiben.

Az életét unta meg Tóth Lajos, Vigkedvü Mihály utca 20. sz. alatti lakos fia is, a 19 éves Tóth István timárlagény. Nem kapott helyben munkát, már csaknem két év óta. Más hasonló esetben elmegy munkát keresni, mint a régi világban a vándorló mesterlagények, ő pedig a halált kívánta e miatt.

Régóta készült már tervét végrehajtani, végre tegnap délelőtt rászánta magát. Ugy látszik azonban, hogy célja volt végzetes tetteivel is, mert a város legnépesebb helyén, a Piac-utcán követte el az öngyilkossági kísérletet, a Bika-szálló előtt.

Ugy délelőtt 10 óra tájban, amikor ott legforgalmasabb az élet, leült a helyi-vasutnak a Bika előtti megállóhelyének padjára, elővette észrevétlenül a revolverét és a mellének szegőzte. A revolverdörre-

nésre nagy izgalom támadt a járókelők közt, akik odarohantak és kicsavarták a revolvert a kezéből.

Előkerült a rendőr is, aki magához vette a revolvert és megvizsgálta az öngyilkosjelöltet, aki az ijedségtől alig tudott szólni. A golyó még sebet is alig ejtett rajta, csak a balmellét horzsolta kissé. A rendőr felkísérte a bűnügyi osztályra, ahol sirás közt vallotta meg, hogy azért akart öngyilkosságot elkövetni, mert munka nélkül van már régóta. A rendőrtisztviselő, aki kihallgatta, a lelkére beszélt, azután elbocsátotta, csak a gyilkos szerszámot vette el tőle.

UJDONSÁGOK

* **Reformációi istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban, október 31-én, csütörtökön d. e. 10 órakor a reformációi istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

* **A reformáció emlékünnepe.** A református világnak ma nagy ünnepnapja, évfordulója van a reformáció kezdetének. Debrecenben, a „kálvinista Rómában“ is nagy ünnepélyt rendeznek a reformátorok emlékezetére. Délelőtt 9 órakor a nagytemplomban ünnepi istentisztelet, utána az emlékkertben, a gályarabok emlékoszlopánál rövid ünnepély lesz. Délután pedig a főiskola dísztermében a hittanhanglók estélye következik. Az ág. ev. felekezet is méltóan fog ünnepelni, templomában és iskoláiban melletván a nagy nap jelentőségét. A protestáns iskolákban a tanítás szünetel.

* **Debreceni Sakk-kör.** Városunkban egy sakk-otthon szükségességét érezvén, több lelkes vállalkozó kezdeményezésére egy állandó sakk-otthon létesítésére törtétek lépések. Minthogy a kiadott aláírási felhívásokon aláírt résztvevők nagyszámú biztató reményeket kelt az alakuló kör életképessége iránt, az intéző bizottság ez uon kéri fel Debrecen város érdeklődő közönségét, hogy a létesítendő sakk-kör tagjaiul minél számosabban lépni szíveskedjenek, hogy a kellő számú tagok jelentkezése folytán a Debreceni Sakk-kör alakuló közgyűlését minél előbb megtarthassa. Részletes felvilágosítással szolgálnak: Némethy László bankhivatalnok (Alföldi Takarékpénztár) és dr. Székely Árpád (dr. Nagy Lajos ügyvédi iroda).

* **Honvéd tiszték kinevezése.** A hivatalos lap mai száma a következő tisztí kinevezéseket közli: A debreceni 3. honv. gyalogezrednél ezredes lett Bistey Gönczy Imre, alezredes: Nagy és Kisbarkóczi Barkóczy Ferenc; őrnagy lett Tahóczi Tahi Márton; I. osztályú századosok lettek: Schuster János, Steinacker Aurél, Pogány Géza és Say Rezső; II. osztályú századosok lettek: Károly József, Sonecker Sándor és Dalmi Tibor; főhadnagyk lettek: Keresztfalvy Géza és Vajda Miklós; hadnagyk lettek:

Horváth József, Szentjóni Elemér, Técsi Géza és Eggmann Géza. A debreceni 2. honvéd huszárezrednél I. osztályú százados lett Horváth Mihály; főhadnagyk lettek: Szunyogh Albert és Adám Rezső, utóbbi egyszersmind M.-Vásárhelyre áthelyeztetett; hadnagyk lettek: Szikszai István és Komáromi László, utóbbi Pápáról Debrecenbe helyeztetett; I. osztályú százados kezelő tiszt lett a 2. huszárezrednél Butala István; hadnagy kezelő tiszt lett Szahszly József.

* **Az Erzsébet nőegyesület** az országos Szent Erzsébet ünnepélyen küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttség dr. Irinyi Istvánné urnő elnökő vezetése alatt megy Pozsonyba.

* **Jogászok soirée-ja.** A „debreceni ref. jogakadémia“ ijúsága a „Joghallgatók Segítő Egyesülete“ javára, a kollégium dísztermében november hó 3-án, délután 5 órakor soirée-t rendez. Belépődíj: Ülőhely 1 K. Allóhely 50 fill. Műsor: 1. Makfalvi Dósa Istvan vigalmi biz. elnök megnyitója. 2. Z-izmondi Anna színművészőnő énekel, Martonfalvy György színházi karnagy zongorakísérete mellett. 3. Szávay Zoltán ur felolvas. 4. Takács Gabriella urleány énekel, Martonfalvy György színházi karnagy zongorakísérete mellett. 5. Biernatek József joghallgató monológot ad elő. 6. Dr. Mariska György ur zongorázik.

* **Orvosi körökből.** Dr. Czákó Zsigmond lakását Batthyány-utca 20. szám alá helyezte.

* **Debrecen világítsa Böszörményt.** Hajduböszörményből a hatóság képviselőjében küldöttek keresték fel Debreceni Jenő gázgyári igazgatót s kezdeményező lépéseket tettek az iránt, hogy a debreceni villamos telepről vezetékeket huzzanak Böszörménybe s a virágzó hajduvárost is Debrecen lássa el villamos világítással. Ugyanilyen irányban tettek intézkedést Sámsonból is, úgy hogy meg van a reménye, hogy a tárgyalások komoly eredményre vezetnek s Böszörmény és Sámson is villanyfényben fog ragyogni.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Oláh Zsófia ev. ref. 53 éves, Siteri János ev. ref. 47 éves, Béres Mária r. kath. 1 hónapos, Burai Róza ev. ref. 18 naps.

* **Leleplezés előtt című** tegnapi vezetőikünk az alábbi sorokat kaptuk:

Igen tisztelt szerkesztőség! A Diószegi—Fazekas emlékmű felírására vonatkozó ma megjelent vezérek érdeme vágó állításaival és következtetéseivel — könnyen érthető okokból — éppen most vitába nem bocsátkozhatom. Kötelességemnek ismerem azonban a tekintetes szerkesztőségnek néhány ténybeli tévedés helyreigazításának közlésére kéri. Ezek a következők: 1. Géresi Kálmán ural, a Csokonai-kör elnökével a felírás szövege előzetesen közöltetett s ő ahoz hozzájárult. 2. A felírás végleges megállapításában Török Péter ur közvetlenül részt vett s annak egy lényeges kitéjezése éppen tőle származik. 3. A több szó után állítólag használt többes szám, a mihez a cikk gunyoros következtetéseket fűz, sem a szöveg kéziratában, sem a szoborművön vésés alá felrajzolt felírásban

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék
vannak raktáron.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínjai teák.
Külön minőségű angol rumok.

fel nem található s azt a t. cikkíró ur maga találta ki. A cikkekben foglalt észrevételeket és jó tanácsokat köszönettel vesszük ugyan, mint meleg érdeklődés jeleit, de engedje meg a t. cikkíró ur, hogy a rendező bizottság elfoglalt álláspontján megmaradjon s viselje érte a felelősséget. Debrecen, 1907. okt. 30-án. Teljes tisztelettel: dr. Tüdös János, az ünneprendező bizottság elnöke.

* **Tiszti bemutatás.** A m. kir. debreceni 3. honvéd kiegészítő parancsnokság területén tartózkodó honvéd tartalékos tisztek és hadvidéjasok tiszti bemutatása folyó évi november hó 4-én, délelőtt 9 órakor fog a honvéd gyalogsági laktanya dísztermében megtartatni.

* **Választmányi ülés.** A Szent László dalegyesület f. hó 31-én este 8 órakor gyakorló helyiségében választmányi ülést tart, a melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség. Ez ülésen állítja össze, a november 9-én, a gyermekkórház javára tartandó dalestélyének gazdag és igen választékos számokból álló műsorát. A nagyközönség érdeklődését tekintve, az estély egyike lesz a legsikerültebbeknek, melyre a meghívottakat még e héten szétküldi a rendezőség.

* **Gyermekek felruházása.** A csütörtöki felolvasó estét rendező bizottság még alig kezdte meg estélyei sorát, már is a legszebb mértékben gyakorolja a jótékonyságot. Vasárnap nyolcvan gyermeket látott el téli ruhával és cipővel. Pár hét múlva körülbelül száz leányt hasonlóképen ruház fel. Kulturális működésének anyagi eredményét így teszi le a humanizmus oltárára s amikor jótékonyságát gyakorolja, azt csendben, úgy cselekszi, hogy a sok szegény gyermeknek igazán a legalkalmasabb időben nyújtson segítséget.

* **Elvi döntés tejhamisítási ügyben.** A földmivélségi miniszter legutóbb kimondta, hogy hamisított tej forgalomba hozataláért a felelősség nem a tejjgazdaság tulajdonosát terheli, hanem azt, aki a kérdéses időben a tejjgazdaságot tényleg vezeti.

* **Apró betörő.** A debreceni határban van Kintli Ferenc hajduszoboszlói lakos tanácsa. Mig ő távol volt, addig a kisbérese feltörte a komótját és onnan 120 koronát lopott el. A gazda rögtön észrevette a lopást, de nem is gondolt arra, hogy a jámbor képtű kisbérese lenne a tolvaj, pedig ő volt, mert még aznap megszökött. A csendőrség nyomozza.

* **Elűtötte a szekér.** A vágóhid előtti országúton kissé ittas állapotban ballagott Máté János nap-számos és nem vette észre az országúton vele szembejövő két husszállító mészáros kocsit. A kocsisok későn látták meg Mátét és már a lovakat nem tudták megállítani. A szerencsétlenség megtörtént. Mátén a két kocsit keresztülment. Életveszélyes sebeit a mentők kötötték be és a szerencsétlen embert beszállították a közkórházba.

* **Egy gyermekbarát** aláírással igen szép tartalmu beadvány érkezett a Szent Erzsébet nőegyesülethez. Az elnökség ez uton kéri a beadvány íróját, hogy a felvetett szép terv ügyében személyesen szíveskedjék jelentkezni.

* **Lakásváltozás.** Dr. Borbély Imre fogorvosi rendelő-helyiségét Batthyány-utca 14. szám alá helyezte át.

* **Üzlet áthelyezés.** Az „Arany Bika” szálloda mellett levő dohánytőzsde és hírlapáruda, f. évi november 1-től, Piac-utca 46. sz. alá, Békés Lajos ur férfi divatüzlete szomszédságába, a volt „Gyémánt király” helyiségébe helyeztetik át.

* **Legszebb képes-lapok,** művész-olajfestékek, vásznak legnagyobb választékban Antalfy Józsefnél, Piac-u. 44.

* **Elveszett f. hó 28-án, hétfőn délután 4—5 óra között** 480 K papír-pénz, Komlóssy L. ur üzletében vásárolva s onnan a Tócs-kertig menve. A nevezett helyen és uton, ha az illető megtalálta, kéretik ha magát elárulni nem akarja, legyen szives azt 100 K levonásával a kiadóhivatalba juttatni.

* **Szeplő, májfoltok, persenések** ellen biztos hatása a Rózsa arckenőcs. Üdeséget, bájt kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Polgári tánciskola** november hó 4-én, hétfőn nyílik meg. Schaf János, táncmester, Osapó-u. 17.

* **Szabó-féle pármái Ibolya-szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes, lágy habzása, finom ibolya-illata s bőrpuhító hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. Darabja 80 fillérért kapható: Debrecenben Jóna és Jóna, Rác Herman droguistáknál, Márton Gyula, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Benyáts E., Komlóssy L., Mentze H., Kálnay L., Füstös D. üzletében. Ujfehértón Trón Gyulánál, H.-Szoboszlón Körner Bélánál.

* **Üzlet felosztás miatt** az összes árukat beszerzési áron bocsátom m. t. vevőim rendelkezésére. Bartha Kalmán, főtér.

* **Fráter Lóránt nótás-könyve,** mely összes dalait (ének és zongorára) tartalmazza, zsebalakban kötve, újból kapható lesz Aczél Henrik antiquáriuma és zeneműkereskedésében, a ref. Kistemplommal szemben. Ára: 2 korona. A nagy keresletre való tekintettel ajánljuk mielőbbi előjegyztetését.

* **„The Fox”** a világ legjobb írógépe. Minden eddigit felülmul. Képvisellete: Hajdu, Bihar, Szatmár, Szilágy, Kolozs megyékre Thaisz Arthur papírnagykereskedése, Debrecen.

Lengyel Zoltánt elítélték.

A kormány titkos aktái.

Az ítélethirdetés.

Rég volt a törvényház és környéke olyan népes, mint ma délelőtt, amikor dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő és Hajdu Gyula volt számszéki írodatiszt bűnpörében az ítélethirdetést kitűzték. A tárgyalóteremben ember ember hátán tolongott, de tele voltak a szomszédos s odanyíló ajtókkal bíró többi helyiségek, sőt a lépcsőház és folyosók is. Délelőtt 10 órára volt jelezve az ítélethirdetés s mert a bíróság ötnegyed órát késelt, a kíváncsiak tömege ugyancsak türelmetlenkedett. Bann a teremben még csöndesen várt a publikum, de a folyosón hangosabban viselkedett.

— *Éljen Lengyel Zoltán!*

— *Éljen a bíróság!* — hangzott felváltva és nyomult be a nyitott ajtókon a lármás zaj. Konstatálni kell azonban, hogy a hangulat, mivel a hosszú tanácskozásból már megsejtették a marasztaló ítéletet, utóbb csak Lengyel Zoltán és a védelem mellett nyilatkozott meg. Ítélethirdetés után már néhány abcug is hangzott — kívülről.

Tizenegy óra is elmúlt, mikor az ítélet-tanács megjelent a zsúfolt teremben. Mély csönd fogadta. Szepessy István elnök kemoly hangon figyelmeztette a hallgatóságot arra a köteles tiszteletre, melylyel a törvényszéknek tartozik. Erre való hivatkozással tiltakozott eleve is minden tetszés, vagy nemtetszés nyilvánítása ellen. Aztán belefogott az ítélethirdetésbe:

Ó felsége a király nevében!

A budapesti büntetőtörvényszék Hajdu Gyulát és dr. Lengyel Zoltánt vétkesnek nyilvánítja, még pedig az előbbit tettes gyanánt és az utóbbit bűnségéi minőségben, a btkv. 479. §-ába ütköző hivatali titok megsértésének vétségében. E vétségért a bíróság Hajdura 14 napi, Lengyelre 2 napi államfogházat mért. Hajdu büntetéséből két napot az előzetes le-tartóztatással kitöltöttnek vesznek.

Mikor az elnök odáig jutott, hogy a bíróság Lengyel Zoltánt is vétkesnek találta, hatalmasan hangzott fel:

— *Éljen Lengyel! Éljen!*

Szepessy Elnök: A bírósági eljárásnak az ítélethirdetés, hogy úgy mondjam, a leg-szentebb aktuusa. Kikörek hát minden rendezőzavarást.

A láрма elült és az elnök megjegyezte még, hogy a vétkeség megállapítása azért történt, mert bizonyos, hogy a kérdéses aktákat Hajdu, nyilvánvalóan az állam és magánosok ártalmára közölte és Lengyel ezt a törvényellenes cselekedetet szándékosan elő-mozdította. Azután következett a megokolás, melyet kivonatossan itt adunk:

Bizonyos, már a józan értelem szerint is, hogy itt bűntényről van szó. A számvétségűktől, melytől iratok vonattak el, ezek az iratok Lengyel Zoltánnak adtak át, sőt azokat le is fényképezték. Ez kétségtelen. Kérdés csak, hogy vajjon a szóban forgó akták hivatalos titkot képeztek? Az iratok Hajdunak a hivatalos állása révén kerültek kezébe. Emellett megállapította a törvényszék, hogy a hatóság által kezelt akta, míg azt nyilvános tárgyalás útján közre nem adják, hivatalos titoknak tekintendő. Ezek az akták pedig még a Házban is, csupán többségi határozat után voltak nyilvánosságra hozhatók. Az ilyen iratok, különösen ha csak egyrészük hozatik nyilvánosságra egyoldaluan, adatai titkosak és közzétételük másoknak ártalmára van.

Nem nyert bobizonyítást és nem is lehet igaznak elfogadni, mintha Hajdu, amikor Lengyelhez került, már végképp el lett volna határozva. A dolgok egész folyása mutatja, hogy az elhatározása nem lehetett végleges, mert hisz Hajdu nem is tudhatta, melyek azok az iratok, amelyeket Lengyel szükségel és elfogadni kész. Tehát bizonyos irányítást kellett kapnia Lengyeltől. Mellette szól ennek az is, hogy Hajdu, míg benne az elhatározás állandósult, folyvást kétségek közt volt. Ha valamire elszánta magát benn a hivatalban, amint maga mondotta, csak ki kellett mennie a friss levegőre és az elhatározása megváltozott. Különben pedig hol a fegyelmi szabályok, hol a törvény vonatkozó szakaszának olvasásával igyekezett megnyugtanni a lelkiismeretét.

Annak a megállapítása, hogy mely iratokat vegyék magukhoz, csak a Lengyel-lel való tárgyalás után történt. Kifejlődött pedig a ténykedés arra, hogy Hajdu és Lengyel már érintkeztek és egymásra kölcsönösen hatással voltak. És kifejlődött abban az irányban, amint azt Lengyel kívánta. Ővé volt a lefényképezés eszméje is. Egy akta-darabot Hajdu már visszavitt hivatalába, de megint elhozta, hogy azt is fotografáltathassák. Ebből szintén látható a hatás, melyet Lengyel gyakorolt Hajdura.

A tarjelmes megokolás véget érven, sorra nyilatkoztak a felek.

Dr. Nagy Béla kir. alügyész: Sulyosbításiért felelbezek.

Csak ennyit mondott, egy hanggal se többet, szárazon a közvadás. Már a védelem nem volt ilyen szófukar.

Dr. Vázsonyi Vilmos gunyosan, nyilván arra célozva, hogy az elnököt hamarosan meg fogják jutalmazni, ezzel a megszlítással élt:

— Nagyságos táblai bíró ur!

Persze, derűltég támadt, maga Szepessy bíró is mintha mosolygott volna, de arra nem igen volt ideje, hogy az aposztrofálásra feleljen. Mert dr. Vázsonyi gyorsan folytatta, hogy felelbezz s a prts. 385. §. 1. a. pontja alapján semmisségi panaszszal is él.

Ugyanezt a bejelentést tette dr. Kemény Miklós, Hajdunak a védője, majd maguk a vádlottak nyilatkoztak. Lengyel Zoltán apelált a bűnösség kimondása miatt, Hajdu Gyula szintén, mert — ugymond — nem érzi magát bűnösnek.

A tárgyalás ezzel véget ért s újból fölharsant az éljenzés. Most már csak Lengyel, Hajdu és a védők mellett tüntettek s nagy éljenzés közt kísérték őket végig a folyosón, ki az utcára. A lelkes tüntetés nemcsak a Markó-utcában, de a Váci-köruton is tartott és nagy feltűnést keltett.

Aztán a tömeg csendben széteszlott.

TÁVIRATOK.

Felépült a király.

Bécs, okt. 30. A király ma sétált 4 heti szobafogság után először a szabadban. Negyedóraig sétált a schönbruni parkban. A felség teljesen felépült.

Rákóczi ünnepély.

Budapest, okt. 30. Ma ünnepelte a Rottenbiller-utcában székelő Rákóczi-asztaltársaság az első évfordulóját II. Rákóczi Ferenc hazahozatalának. Az ünnepélyen részt vettek Thaly Kálmán, Szabó Kálmán, Barabás Béla és Bakonyi Samu képviselők. Legelőször Barabás Béla beszélt a Rákóczi és Kossuth kultuszról, ezután Száva János elnök nyújtotta át Thalynek az asztaltársaság tiszteletbeli elnökségéről szóló oklevelet, mire Thaly hosszan és érdekesen beszélt Rákóczi titáni küzdelmeiről és bujdosásáról. Az ünnepélyt Roth Pál beszéde zárta be.

Bombamerénylet.

Pétervár, okt. 30. Ma Goresakov főszertartásmester kocsija elé egy 16—17 éves diák bombát dobott, majd revolvért rántott, de mielőtt Goresakovra süthette volna, a kocsi kisérő cserkesz lelőtte a szerencsétlen fiút.

Oszták gazság ellenünk.

Bécs, okt. 31. Ma a Reichsrath ülésén páratlan gazság történt. Schillinger és Hrabar felszólaltak a csernovai lázadás ügyében. A kormány tehetetlen volt, mert fél a csehek befolyásától. Hrabar felszólította a kormányt, hogy vagy közvetlenül, vagy pedig a külügyminiszter útján hasson oda, hogy a szláv népeket ne üldözhessék a magyar hatóságok. Zahrodnik hazugnak nevezte a magyar kormányt és követelte, hogy a jegyzőkönyvbe vétessék a Reichsrathnak nemcsak a részvéte a kalabriai földrengés áldozatai iránt, hanem fejezze megdöbbenését (Bianchini: és felháborodását) a Ház a Magyarországon történt borzasztó esemény felett, amelynek Csernován 13 ember, közte 5 nő és 2 gyermek is áldozatul estek, azonkívül 80 sebesültje is volt a vérengzésnek. Kérdi, hajlandó-e a kormány intézkedni, hogy Magyarországon a nem magyar népek is megvédessék az ilyen szörnyűségektől. Weiskirchner elnök részvétét fejezi a katasztrófa felett, de a határozat már megtörtént.

Elfogott izgatók.

Rózsahegy, okt. 30. Eddig 14 izgatót fogdostak össze, akik Hlinkára terhelően vallottak. Ma 12 áldozatot egyházi szertartás nélkül temettek el. A rózsavölgyi gyármunkások is fészkelődnek. Ma újabb katonaság és csendőrség érkezett.

Válasz az osztákoknak.

Budapest, okt. 30. Ma este tartották a koalíciós pártok értekezletüket Ugron Gábor elnökielte alatt. Az alkotmánybiztosítókat Bakó Mihály előadásában elfogadták. Ezután Visontai Soma felháborodással jelentette a Reichsrathban történeteket. Az oszták Magyarországot belügyeibe avatkoztak hivatalosan is. Ezzel megsértették hazánk szuverenitását. (Komiszul hazudnak — kiáltják közben). Megtorlást követek. Az elnök Ugron Gábor kijelentette, hogy hivatalos értesülés még nincs, hogy ilyenre vetemedtek, de ha a hírlapi értesülések valók, csak a gyáva vezetésre vall, hogy megtörténhetett a beavatkozás idegen állam ügyeibe. A képviselőház még holnap ülést tart, azután keddig nem üléseznek.

Kivégzett diáknő.

Pétervár, okt. 30. Ma reggel kivégezték Rasuti Milkova diákkisasszonyt, aki Maximov börtönfelügyelőt lelőtte. Még a bitó alatt se vallott.

HIREK.

A haldokló toszkánai nagyherceg. Salzburgból jelentik nekünk: Ferdinánd toszkánai nagyherceg állapotáról délelőtt 10 órakor a következő bulletint adták ki: A múlt éjjel kedvező fordulat állott be. A tegnapi konstatált láz nem lépett fel, hőmérséklet 36,8, érverés 64. Öntudat majdnem tökéletes, nyelv száraz, karok könnyebben mozgathatók, bőrszövet kevésbé dagadt. Gyöngeség még jelentékeny. Aláírva: dr. Minnich, primarius.

Adó a pezsgőre. Arad város tegnap tartott közgyűlésén Steiner József indítványára elhatározták, hogy feliratot intéznek a parlamenthez, amelyben kérik, hogy a pezsgőt külön adóztassák meg.

Esőzés. Makóról jelentik, hogy hónapokig tartó szárazság után e hó 28-án este az eső megeredt, mely valóságos áldás, mert eddig semminemű gazdasági munkát nem lehetett kezdeni.

Nagy robbanási katasztrófa. Lipcséből jelenti egy táviratunk: Tegnap délután 5 órakor a Hebelstrassen borzasztó gázrobbanás történt. Egy ház teteje a levegőbe repült és lezuhanásakor áttörte a ház két emeletét. 9 óráig 8 többé-kevésbé súlyosan sebesültet huztak ki a romok alól. Egy egyéves gyermeket holtan találtak meg. Hogy még többen estek e áldozatul a szerencsétlenségnek, eddig még nem lehetett megállapítani.

AZ ÁRVA.

— Regény. —

Eliz újra átölelte Rácskainé nyakát s csókjaival halmozta el azt az asszonyt, akit most már gyámányjának tekintett. De ezt a jelenetet nem nézte jó szemmel Rácskai. Tartott attól, hogy ez a nagy szeretet keresztülhuzza minden tervét, minden számítását.

Egy darabig túrtörtette magát, fékezte indulatát, de azután kitört belőle az erőszakos ember. Odament Elizhez, megfogta a kezét s meglehetősen kiméletlenséggel szakította el unokahugát a felesége ölelő karjaiból.

— Gyermekem, téged teljesen megteveszt ez az asszony, félrevezet. Rajtam akar boszút állani s téged sodor küzdőlembé. Én a te jólétedet, jövő boldogságodat nézem. Hallgass rám.

— Nem úgy tanultam megismerni a kedves nénit, hogy ne bizhatnék szavában, szeretetében. De a nagybácsi soha még a szavára sem méltatott eddig. Én már választottam. A kedves néni mellett maradok. Kérem a nagybácsit, tegyen le minden szárdékáról, a melyet az én jövőmmel kapcsolatosan tervelt. Most pedig bocsásson meg, hogy éjjel alkalmatlankodtunk. Isten áldja meg a nagybácsit.

Eliz visszasietett Rácskainéhoz. Újra átölelte:

— Jöjjön, kedves anyukám! Ugy-e megengedi, hogy így szólítsam?

— Boldoggá tesz el vele.

— Jöjjön kedves anyukám. Nekünk már nincs itt semmi keresetünk. Menjünk.

— Jer édes gyermekem. Igazad van. A mi otthonunk szerényebb, de kedvesebb lesz.

(Folytatás.)

A számarköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsio a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja

rózsás kerek arcukat

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőgyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Rendkívüli gyógsikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és a leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak.

A SCOTT-féle Emulsio felnőtteknek s agoknak époly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

SARG-féle • 60
KALODONT
LEGJOBB
FILLÉT • FOG-CRÉME

Debreceni kézizálog

•••••
kölcson-intézet
részvénytársaság

DEBRECEN. Arany-János-u. 9. sz. alatt

Legmagasabb kölcsonöket nyújt arany-és ezüst tárgyakra, ékszerekre és egyéb ipari készítményekre. Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat discrétio mellett beraktároz és azokra előnyös kölcsonöket nyújt. Jelenleg arany-, ezüst-órák, briliánt függők és gyűrők, új varrógépek és képek vannak raktáron, a melyek

szabad kézből megvehetők.

EGY ügyes mindenés nőcseléd azonnal alkalmazást nyerhet Mester-utca 43. sz. alatt, a gyógyszerárban.

ELADO egy majdnem új gázkályha és bérbeadó négy hold lucerna-legelő a mesterutcai vámsorompónál. József k. herceg utca 12.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanel-
lek, barcbetek, fekete- és színes selymek,
bársonyok, gyönyörű ruhadszék.

Francia P. D. Jegyű fűzők

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabatokra sima és préselt 120 cm.
széles barna- és fekete színekben métere
8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabatokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddermünster. ta-
pesztrij, velour, futó- és szalon szőnyegek,
minden nagyságban, torontáli szőnyegek,
diván terítők, butor szövetek és creppok,
viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nad-
rágok, hálókötösök és alsósoknyák,
sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem
lőszter és cloth alsósoknyák, kásmir és
selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóngek, gallérok, kezelők, nyakkendők, divatzenkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja
haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló hálás áruk.

Harisnyák, keztük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó
nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca I. sz.

Alapított 1842. évben.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye vászon,
szőnyeg és divatruházába meg-
érkeztek az őszi divat

gyönyörű ujdonságai.

ruha kelmék, flanellek, bárso-
nyok, blouz-selymek, velezek.

Valódi perzsa szőnyegek, — Linóleum

!! Óriási raktár !!

Mihály Sámuel Főter 30. modern levélpapírján írja.

NAGY

SZÖVET

OCCASIO.

Bosznay J. és Társa

női divatruházában

Kossuth utca 5. sz.

Eladó.

Vidéki városban közel Deb-
recenhez, egy három év óta fön-
álló

temetkezési intézet

teljes felszereléssel és berendezés-
sel más vállalat miatt minden el-
fogadható áron eladó,

Cím a kiadóhivatalban.

Alapított 1893.

Halmágyi

Sámuel

legnagyobb női felöltők áruháza

Debrecen.

Az összes Őszi- és Téli
ujdonságok megérkez-
tek, u. m.

Mindennemű szörme felöltők

Plüsch felöltők és kabátok

Bundák

Leány- és gyermek felöltő
különlegességek,

Costümök- és aljak,

Boák-

Pongyolák- és blousok,

Színházi belépők,

Estélyi köpenyek

Karmantyuk.

Külön mérték osztály.

Mérték utáni megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pentasan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

LUKÁCS VILMOS cement beton cső és palefedél raktárhelyiségei ugyanilyen szakmának is igen olcsón kiadó. Simonyi ut 2. szám Margit fürdő átjáró udvar. Ugyanitt 22 darab vastag akácfa eladó. 4423

KOSZT kapható Darabos-utca 40. szám alatt özvegy urnónél kihordásra is. 4411

EGY gépész-kovács, 1 vincellér, 1 majoros, 1 igás kócsis, 1 béres, konvenciósook 1908. jan. 1-től felfogadtatnak. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 4315

NALAM ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyszerítők, Jager ruhák, tükrök kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan-u. 2.

VILLANY csengők szakszerű készítését legolcsóbban készíti Krausz Kálmán Hatvan-utca 2. Ugyanott egy tanuló felvétetik. 4226

ÓRA JAVÍTÁSOK!!

valamint legszebb és legjobb órák és ékszerek nagy választékban

Kurián Gyula,
mű-órásnál Debrecen, Piac-
utca 42. sz. Lamprecht palota.

Debreceni Első Villamossági és Elektrotechnikai Vállalat

Erőátvitel, villamos világítás, villámhárítók, házi és magán telefonok, villamosáram tűz és betörés elleni jelző-készülékek, villamos csengők berendezése és jókarban tartása évi bérlet mellett. Gyógyászati, physikai matematikai készülékek készítése és javítása. Felszerelési anyagok, kerékpárok és alkatrészek raktára. Sajátmotorerővel berendezett galvanizáló telep.

Földvári L. Debrecen.

Kossuth utca 1. szám. Az udvarban.
Egy tanuló felvétetik.
Telefon 168. Telefon 168.

URASÁGÓKTÓL levett ruhákat veszek a legmagasabb árban. Neumann M. Bádógos utca 2. szám. 2647

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

TRIKO alsóruhák, kötött keztyük, kötött haraszt és plüsch gyermek kabátok és fejkötők legolcsóbban kaphatók Marton Gyulánál Piac-utca 9.

BUTOROZOTT utcai szoba kiadó. Darabos-utca 28. szám. 4425

KÖZÉPKORU gyermektelen asszony takarításért lakást és fizetést kap Batthyány-u. 6. 4426

NÉGY polgári iskolát végzett megbízható fiatal ember irodai gyakornokul ajánkozik. Cim a kiadóba kér tik. 4429

BATTHYÁNY utca 3. november 1-től két butorozott szoba, külön bejárattal, egyenként vagy egybe kiadó. Katonatiszteknek legény szoba van. 4415

Kereslet.

UGYES tanuló és fizetéses varróleányok felvétetne. Mamurich Józsefné varrodájában. Szt.-Anna 9. sz. az udvarban hátul. 4424

CIPÉSZ segéd, férfi munhára és egy tanuló teljes ellátással felvétetik Zápolya-u. 19. 4421

FIATAL ovadékképes nős ember pénzbeszedői vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadó hivatalban. 4332

KÖNYVKÖTŐ tanuló felvétetik Thaisz Arthur könyvkötészetében Debrecen, Darabos utca 14. sz. 4079

TANULÓNAK jó családból való fiu felvétetik Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papirkereskedésében Debrecen. 4079

ELARUSÍTÓ fiatal leányt keresek kezdő fizetéssel, értekezni 10-2-ig Csapó-utca 11. az udvarban. 4427

AZONNALI belépésre keresek egy diszmű és bazár áru szakmában jártas fiatal segédet. Cim Orosz József H.-Böszörmény. 4426

VINCELLÉR szakiskolát végzett vincellér állást keres, melyet azonnal elfoglalhatna. Cim Baross-utca 13. 4428

EGY ebéd-társat keresek finom házi koszthoz. Ebéd 18 frt, esetleg vacsora is kapható. Cim a kiadóba. 4332

PIAC utca 72. szám alatti házhoz azonnali belépésre házmester kerestetik. 4431

Eladás.

FESTEKES hordók olcsón eladó Arany János utca 47. szám.

HATVAN-HETVEN literes kosár-üvegek olcsón eladó. Arany János utca 47.

HOMOK utca 105. sz. ház családi okok miatt sürgősen eladó, értekezni ugyanott. 4354

ELADO 20 hektoliter homoki fajbor Pacsirta-utca 25. sz.

BUTOROK eladó. Cim a kiadóba. 4418

FODRÁSZ üzlet forgalmas utcában más vállalat miatt azonnal eladó. Cim a kiadóba. 4430

Vidéken egy 20-25 év óta fennálló jó forgalmu

fűszer-, vas- és vegyeskereskedés

a város legforgalmasabb helyén trafikkal,

elköltözés miatt eladó.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Arverési hirdetmény

A „Takarék- és Hitelintézet” r.-t. zálogházában 1906. évi február havában elzálogosított, illetve 1907. augusztus végéig lejárt 1139. számtól 2140 számig arany, 804. számtól 1383. sz.-ig egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 5243, 5244, 5245, 5246, 5247, 5248, 5256, 5527, 6641, 6915 sz. zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, avagy megnemhosszabbítottak, 1907. nov. hó 14-én, délután 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

1155

Az igazgatóság.

Etvágytalanság

és emésztési zava rokat a

Rohitschl Tempel forrás víz

rendszeres ivása megszünteti. Idültobb és krónikus bajoknál ezen forrás használata felülmulthatatlan.

Főraktár: Hoffmann József
Budapest, Báthori-utca 8.

A Teleki utcán két utcára nyíló

ház

nagy telekkel, a lehető legkedvezőbb feltételek mellett, különösen földbirtokosnak vagy többrendbeli háztulajdonosnak igen kedvező feltételek mellett eladó.

Ételhordó szilkek

kosárban.

a közöskönyha résztvevői számára,

valamint

John-Mosógépek,

mángortők és vasalók

Seszina Lajosnál
Piac-u. 23.

Lapkihordó asszony felvétetik a kiadóba.

Eladók

Elköltözés miatt a következő dolgok Széchenyikert 30. szám alatt (Tócsakert felőli oldal)

Nagy Lajosnál.

18 drb. igen szép galamb, van közte magyar golyvás, angol és britni begyos, indiai és keleti pergők. Ára mindössze a 18 drbnak 10 forint. — 1 drb. szép magyar barány, háznál nevelt, 5 frt, 1 igen jó fűrészbak, fűrésszel együtt favágók részére 3 frt. 50 kr. Vizeshordók drbja 1 frt. 1 kétágu korti létra 1 frt. 50 kr. Ablakra való zsarukátek drbja 30 kr. 1 uagy asztal 3 frt. egy másik asztal 1 frt. 1 egészen új kerti talicska 2 frt. 50 kr. 1 vaságy 2 frt 50 kr. egy komót 3 fiókkal 1 frt. 50 kr. Az eladás csak ma és holnap tart, mert holnap pénteken már elköltözöm.

Franca és amerikai

gummi különlegességek,

has-, köldök- és lágyéksérvkötők. Susponsorium,

fecskeendő,

a legjobb kivitelben kapható.

Győrfi Sándor,

kötszer-, orvosi műszertárban

502 Debrecen, Simonffy-utcai bérház.